

PANUN pakinoita

Rantuja

»Poikaiset lentävät pesästä» ynnä muuta kirjallisuutta olen tämänkin päivän kuluessa käsitellyt yrittäessäni saattaa järjestykseen sitä ainoata tavaralautua, jota niin paljon omistan, että se joskus pakkaa sekaisin menemään. Valitsin alkuun tuon huomiota herättämättömän pienen nuorisokirjan nimen vain sen takia, että se sopi päiväjärjestykseen. Ties monettako kesää on nimittäin kesäalivuokralaisteni kortittamattomaan ryhmään kuulunut sieppoperie — muistaakseni se nyt oli harmaasieppo, mutta vannomaan en mene, kun lintukirjakin on Kesälässä. Isävainaa joka aikanaan laitteli pihanpuolen ikkunaan lintulaudan, josta pulut ja muut pikkulinnut kävivät jyviä, ryynejä ja siemeniä nokkimassa ja talitiintit tietysti talia. No, joskus sodan jälkeen totesimme siinä kerran pesän ja jonkun päivän kuluttua pesässä poikasia. Ja samanlainen pariskunta siinä siitä pitäen on vierailut tottuen yksin ja toisiin täältä sisältä tuleviin ääniin, mm. tähän kirjoituskoosne napinaan kuului se sitten auringon noustessa tai laskiessa.

Uskollisesti siinä sieppoperie tänäkin suvena hautoi muniaan, joista sitten joskus juhannuksen maissa kuoriutui poikasia, viisiin kappalein, joskaan en varma ole, koska ressurat olivat niin päällekkäin ja allekkain, ettei niitä tavallisella ynnäpäällä varustettu heti osannut lukea. Ja nepäs pojanpeijuunat, pikku ahmatit, nopeasti varttuivat ja perjantaina jälkeen puolenpäivän ne

jo seurasivat vanhempiaan maailmalle. »Poikaiset lentävät pesästä.» Kesä on siis jo niinkin pitkällä, mutta koska tätä kirjoitettaessa sataa kuin saavista kaataen ja syksyiset tuulet puhaltelevat, ei siltä tunnuta. Täytynee kuitenkin luottaa sananparteen, että kesä kasteensa kuivaa! Tulee mieleen pikku juttu, jonka rouvat eilen illalla kaffepöydässä taritsivat. Lapsilla jos keillä on joskus sana paikallaan. Kun eräs täti-ihminen oli hätäillyt naapurin 4-vuotiaan Pekan housujen vesipitoisuutta tässä kevätkorvalla oli siihen pojan 8-vuotias sisko noin yli olkansa tuumannut, että se on vain kevätkosteutta. Toivotaan niin.

Tätä paremmin eivät olleet asiat viime sunnuntaina Kellosakaan, missä Pohjois-Pohjanmaan nuorisoseuraväki kokoon-tui suvijuhliin viettämään. Pelkkä sana »suvijuhla» tuntui silloin niinkuin jälestäkin päin suorastaan irvokkaalta monesta sivullisesta ja ei mukana olleista, mutta me mukana olleet sensijaan saatoimme todeta, että kyllä ne suvijuhlista kävivät. Ei nuorisoseuraväeltä niin vain oteta luontoa pois, pitäisihän se arvata, kun on enimmältään talonpoikaiskansasta kysymys ja pohjalaisesta erikoisesti. Ohjelma vietiin jämerästi läpi sellaisenaan, kenttäjuhlineen kaikkineen, vaikka ihan kuin kiusaksi sade alkoi juuri jullilleen juhlienkin alkaessa tai kulloinkin jatkuessa. Mutta lopulta saivat juhlijat sitten vaivanpalkankin, sillä kulkueen lähtiessä liik-

keelle urheilukentältä kohti nuorisoseurataloa päivä paistoi ja paistoikin sitten koko ilta-juhlien ajan, sisäjuhlien tosin. Kovin paljoa minulla ei siellä ollut tilaisuutta seurata, mutta yhtä ja toista kuitenkin. Kenttäjuhlan monista puheista jäivät mieleen yhtenäisenä ryhmänä eri järjestöjen tervehdykset, joiden perusteella saattoi jälleen tehdä sen mieluisan toteamuksen, että yhtäältä nuorisoseuratyön pohja on laajentunut tai sanoisiko tuon kuitenkin niin, että se on uudelleen palannut siihen, missä se joskus ennenkin oli, se on nyt pitäjissä koulua käyneiden jos käymättömienkin mieleltään valistuneiden nuorten yhteinen työkenttä; toisaalta taas oli mieluisaa todeta, että suhteet esim. maalaisnuorison — siis maalle jääneen — ja korkeakouluihin siirtyneen niin kaupunki- kuin maalaisnuorison välillä lujuuttumistaan lujittuvat. Kun tähän nyt on päästy ei nähdäkseen taantumisesta ole pelkoakaan aikana, jolloin yhä useammasta maalaiskunnastakin valkolakki painetaan päähän jo omassa koulussa, saati, että useassa kunnassa jo voidaan käydä keskikoulu läpi. Pohjois-Pohjalaisen Osakunnan tervehdys keskittyi tällä kertaa lähinnä kuntien opintorahastoasiain, jossa osakuntamme alunalkaen on ottanut selvän kannan. Samoin kuin toivottavasti civikset kotipitäjissään todella myös esiintyvät aktiivisesti ja vaikkapa aloitteentekijöinäkin, samoin toivottavasti nuorisoseuraväki kaikkialla, missä aloitetta pitäjästä oman ja o m i e n opintorahaston hyväksi ei vielä ole tehty — ja niitä pitää Pohjois-Pohjanmaalla ja Pohjois-Suomessa yleensä vielä on paljon — esiintyä aktiivisesti.

Tänään klo 18.20 asiasta keskustellaan Oulun paikallisladiossa civis Aaro Korkeakiven johdolla.

Mielelläni muihinkin puheenvuoroihin kajoaisin, mutta aika ja tila ei oikeastaan salli.

Näytelmiä oli näidenkin maakuntajuhlien ohjelmassa runsaasti molempien päivien osalle. Ohjelmaa selaillessani kiinnitin jo huomiota siihen, että niin tekijänimet kuin valitut kappaleetkin puhuivat jotain eikä niin kuin niin usein ennen on ollut, että kumpikaan ei sanonut etukäteen mitään. Tämä osoittaa vakavaa pyrkimystä ylöspäin ja eteenpäin, jopa, niinkuin yleensäkin monessa tapauksessa maakuntamme nuorisoseuraväen ja näyttämöharrastajien parhaimmiston keskuudessa viime vuosina, pyrkimystä kasvattamaan yleisöä siihen, ettei näytelmän ainoa tarkoitus ole huvittaminen. Tästä asiasta syntyi muuten keskustelua muutamalla väliajalla erään innokkaan maseudun laulumiehen ja nuorisoseuramiehen kanssa hänen paheksuessaan sitä, että suuri yleisö vieläkin ainoaksi tehtäväksi juuri huvittamisen ja käyttäytyy sitten sen mukaan vakavissakin kappaleissa (niinkuin niin usein elokuvissakin!) nauraa tirskahtellen tai röhöttäen vaikkei tilanteessa olisi mitään naurettavaa. Tietysti vakavaksi tarkoitettua amatöörien esittämästä kappaleesta aina tarkoitattakin löytää tilanteita, joissa joku kohta mukavasti sen verran klikkaa, että siitä saa aihetta tirskahtaa, mutta se on itsessään — naurettavaa. Hyvä komedia, jossa on pisarakaan suurta huumoria, panee nauramaan ei tilanteille vaan asioille ja asioiden taus-

toille, hymähtämään iloisesti tai surumielisesti ihmisen, toilauskille.

Se siitä. Ohjelma oli siis suurelta osaltaan valittu hyvin mainitakseni nyt vain sellaiset nimet kuin Minna Canth ja Artturi Järviluoma. Itselläni oli ilo seurata viimemainitun kuulun »Pohjalaisia» esitystä, josta vastasi Oulaisten nuorisoseura. Sana ilo ei tietysti joka kohdassa pidä paikkaansa, sillä ei kappale nyt suinkaan kokonaisuudessaan ilahduttanut, mutta sen myönnän, että suurella mielenkiinnolla seurasin tätä suorastaan kansainvälisille areenoille (ainakin nyt oopperana) ehtinyttä aitosuomalaista draamaa ja olin alun perin varautunut siihen, että täytyy suhtautua, sillä kappalehan kerta kaikkiaan on vaikea läpivietävä pienelle ammatteatterillekin. Huonoa tuuriainkin ns:lla oli eikä vähällä voida puolustella erään näyttelijän poisjäämistä (oliko hänellä lopultakin pätevä syyt siihen ja ilmoittamattomuuteen asiasta (!) sitä en voi myöhäisen kirjoitushetken takia kontrolloida). Se, että hänen paikkansa piti väliaikaisesti täyttää, ei kuitenkaan pahasti häirinyt, koska tyyppi oli sopiva, vaikka osaaminen luonnollisesti oli paperin varassa. Sensijaan esitys kokonaisuudessaan olisi täytynyt valmistaa huolellisemmin niin osaamisen kuin monien pienten yksityiskohtienkin osalta. Hyvät ystävät, ottaakaa nyt huomioon, että nykyaikaiset muodikkaat kesätaikit, täytekyynä rintataskussa jne. eivät kerta kaikkiaan tule kysymykseen tällaisessa ympäristössä! Joukossa oli kyllä monta hyvää näyttelijää ja hyvää yksityisuuritusta niinkuin hyviä kohtauksiakin ja varsinkin lop-

pupuolella esitys paikoin oli hyvä vinkin tiluivista ja tunnelma oli aito ja alkuperäinen, jopa väkevästi tehoavakin.

Sitten mainioille isännille ja päivän kuorman ja helteen kantaneille kellolaisille: kovempi kuri näyttämöhuoneen ovelle, sillä nyt sai esim. tämän kappaleen kaikissa vaiheissa jokainen tulla sisälle ja, mikä pahinta, heti poistuakin, jos huvitti, niin että ovi kävi yhtenään ja kaikki sen läheisyydessä istuneet ja seissee joutuivat kärsimään. Ovimiehen tehtävä kieltämättä oli vaikea, mutta ei mihinkään näyttämöihin päästetä ainakaan sellaisia, jotka eivät ole alkua-kaan nähneet ja haluavat vain käydä sisällä toteamassa, että siellä näytellään ja että siellä on ylitäysi sali.

Kellolaiset olivat nuorisoseurantalonsakin kunnostaneet oikein hienoksi ja komeaksi. Uutta olivat myös näyttämön ja parven kaiteen taidokkaat koristelut, joista vastasi Kellossa kesäleävä taiteilija Pentti Koivisto. Hieman keskustelun varaa eräissä pienissä yksityiskohtissa olisi ollut, mutta eihän ole sanottua, että taiteilija aivan yksin kaiken oli määrännytään. Minulle kerrottiin muuten tästä taiteilijan osuudesta lystikkäästi näin. Se maalari, joka seinien kunnostamisesta vastasi, kuului kylällä maininneen, että »sinne tulee sitten oikein taiteilija r a n t u j a maalaamaan».

Työjako se olla pitää, siinä kellolaisemme ovat aivan oikeassa!

Panna